

Advies betreffende de verlenging van de erkenning van de wildbeheereenheid Capreolus Dilsen-Stokkem

Nummer:	INBO.A.2012.39
Datum advisering:	28 februari 2012
Auteur(s):	Marijke Thoonen
Contact:	Niko Boone (niko.boone@inbo.be)
Kenmerk aanvraag:	e-mail op datum van 24 januari 2012
Geadresseerden:	Agentschap voor Natuur en Bos T.a.v. Augustin Bormans Provinciale Dienst Limburg Koningin Astridlaan 50 bus 5 3500 Hasselt augustin.bormans@lne.vlaanderen.be
Cc:	Agentschap voor Natuur en Bos Carl De Schepper (carl.deschepper@lne.vlaanderen.be)

AANLEIDING

Op 24 januari 2012 ontving het INBO het wildbeheerplan van de wildbeheereenheid Capreolus Dilsen-Stokkem voor advies conform artikel 3§3 van het besluit van de Vlaamse regering houdende vaststelling van de voorwaarden waaronder afzonderlijke jachtterreinen vrijwillig tot grotere beheereenheden kunnen worden samengevoegd en van de criteria waaronder beheereenheden kunnen worden erkend (Belg. Staatsblad 12/02/1999)¹.

VRAAGSTELLING

Het analyseren van de coherentie van de doelstellingen en maatregelen zoals voorgesteld en toegelicht in het betreffende wildbeheerplan op basis van de bestaande wetenschappelijke kennis en gegevens.

Het gegeven advies spreekt geen oordeel uit over de keuze van de doelstellingen vermits deze, zolang conform de huidige wetgeving, de vrije keuze van de wildbeheereenheid vormen.

TOELICHTING

Het INBO heeft een aantal opmerkingen bij het plan. Eerst worden een aantal algemene opmerkingen gegeven, nadien worden opmerkingen per soort besproken.

Algemene opmerkingen

Het is niet verplicht om voor elke bejaagbare soort een beheerdoelstelling te formuleren. Het volstaat doelen te formuleren voor de in het werkingsgebied van de WBE relevante soorten. Uit de afschotgegevens blijkt dat in de WBE niet gejaagd wordt op smient, meerkoet, spreeuw, zilvermeeuw en kokmeeuw. Indien dit zo blijft hoeven er in de overzichtstabellen geen doelen voor aangeduid te worden.

Voor de meeste bejaagbare soorten wordt een doelstelling voor de jaarlijkse oogst voorgesteld in de beheerdoelentabel. Het bejagen van de soorten meerkoet, vos, kraai, gaai en ekster gebeurt niet in functie van de oogst van een commercieel product (pels, veren, voedsel) of voor consumptie en valt dus strikt genomen niet onder de noemer 'oogst'.

Sinds het nieuwe openingsbesluit (juli 2008) is afschot van meerkoet niet meer mogelijk (noch gewone jacht, noch bijzondere bejaging, noch bestrijding). Meerkoet mag uit het rijtje geschrapt worden. In de beheerdoelentabel wordt 'beperking negatieve gevolgen' voor alle soorten aangegeven. Een soort als patrijs veroorzaakt geen of slechts zeer beperkt schade aan landbouwgewassen of andere soorten. Enkel voor die soorten waarvan in de tekst sprake is van schade, moet dit in de tabel aangegeven worden.

De maatregel 'aanleg wildakkers en kruidenakkers' is een vorm van habitatverbetering. Hoe invulling aan die habitatverbetering gegeven wordt, kan vermeld worden in de tekst, maar hoeft niet herhaald te worden in de maatregelentabel.

¹ Errata B.S. 20 februari en 6 maart 1999; deze errata werden in de tekst verwerkt.

Gewijzigd door:

- BVR van 14 september 2001;
- BVR van 9 september 2005 (I.: 15 november 2005 (art. 3 MB 28 oktober 2005))
- BVR van 7 maart 2008 (BS 21 mei 2008)
- BVR van 4 juli 2008 (BS 29 augustus 2008)

In de beheerdoelentabel wordt bij een reeks soorten 'bestrijden bij overlast' vermeld. Het beheerdoel is 'beperking negatieve gevolgen'. Bestrijding is hier geen doel, maar een maatregel om het doel (beperking negatieve gevolgen) te bereiken en hoeft dus niet in de beheerdoelentabel aangegeven te worden.

In de tekst wordt vermeld dat kauw niet is opgenomen in de jachtwetgeving. Sinds 2009 is de soort wel bestrijdbaar. Wat is de visie van de WBE met betrekking tot deze soort?

Ree

In de beheerdoelentabel wordt 'het beperken van stroperij' aangegeven als beheerdoelstelling. Dit is eerder een maatregel en kan weergegeven worden in de tabel met beheermaatregelen. De manier waarop stroperij beperkt zal worden, bijvoorbeeld door het inzetten van een bijzondere jachtwachter, wordt best aangegeven in de tekst.

Als doelstelling voor ree wordt een constante jaarlijkse oogst beoogd. Als maatregel wordt evenwel een toename van de afschot voorgesteld. De maatregel 'toename van de afschot' betekent echter een 'toename van de jaarlijkse oogst'. De maatregelen worden best in overeenstemming gebracht met de beheerdoelstelling.

In de tekst wordt het beperken van valwild aangegeven als doelstelling. Dit kunnen aangevinkt en aangegeven worden in de maatregelentabel.

Haas

In de beheerdoelentabel wordt aangegeven dat er nog andere beheerdoelstellingen zijn voor haas. Er wordt evenwel niet aangegeven welke dit zijn. Indien het de bedoeling is een adaptief afschotbeheer toe te passen, op basis van de voorjaarsstand en de najaarsstand van het jaar ervoor, kan dat in de beheermaatregelentabel bij 'andere maatregelen' ingevuld worden. Er hoeven dan geen maatregelen wat betreft afschot geformuleerd te worden.

Als doelstelling voor haas wordt een constante jaarlijkse oogst beoogd. Als maatregel voor haas wordt echter een afname van het afschot aangegeven. Doel en maatregel zijn hier niet op elkaar afgestemd.

Konijn

Gezien de onstabiele en onvoorspelbare trend in konijnenpopulaties, kan een toename van afschot niet als zekere maatregelen geformuleerd worden. Wel kan als maatregel geformuleerd worden dat een afschot gerealiseerd wordt, op locaties waar hoge concentraties konijnen voorkomen.

Daarnaast wordt ziektebestrijding opgenomen in de tabel met maatregelen. Is het de doelstelling van de WBE om de konijnenpopulatie gezond te houden? Dit blijkt niet uit de tekstuele toelichting.

Bij de toelichting van beheerdoelstellingen wordt vermeld dat konijn plaatselijk zwaar achteruit gaat door ziektes en dat het afschot in meerdere jachtgebieden hierdoor gedaald is. In de rest van de documenten wordt echter vermeld dat de voorjaarsstand en ook het afschot toeneemt. De gegevens lijken enigszins in tegenspraak met elkaar.

Patrijs

Het is niet duidelijk welke negatieve gevolgen patrijs kan hebben voor bepaalde economische activiteiten of hoe de soort schade veroorzaakt.

Wilde eend

Het is niet duidelijk welke negatieve gevolgen wilde eend kan hebben voor bepaalde economische activiteiten of hoe de soort schade veroorzaakt.

Smient

Smient is in Vlaanderen een overwinteraar. Broedgevallen komen nauwelijks voor (Vermeersch *et al*, 2006). De doelstelling 'constante voorjaarsstand' heeft dus weinig zin.

Meerkoet

Als doel voor de meerkoet stelt de WBE een constante jaarlijkse oogst voor, met als maatregel toename van afschot. Afschot van meerkoet is sinds het nieuwe openingsbesluit (juli 2008) niet meer mogelijk (noch gewone jacht, noch bijzondere bejaging, noch bestrijding). In de tabel hoeven geen uitspraken gedaan te worden over deze soort, tenzij de WBE deze doelstelling wil bereiken zonder afschot.

Grauwe gans/Canadese gans

De afschotgegevens voor grauwe gans geven een dalende trend weer sinds 2006. Nochtans wordt de afschot als stabiel (=) beoordeeld in de samenvattende tabel. De afschotgegevens voor Canadese gans geven een stabiele trend weer sinds 2006. In de toelichtende tekst wordt een toename van grauwe en Canadese ganzen vermeld. Het afnemende afschot van Canadese gans en het stabiel blijvende afschot van grauwe gans lijkt niet te wijzen op een toename van de populatie. Waarop baseert de WBE zich om te spreken over een toename van de populatie? Is het mogelijk dit te staven met cijfergegevens?

Als beheerdoel voor grauwe gans/Canadese gans stelt de WBE een constante voorjaarsstand en een toename van de jaarlijkse oogst voor. Wellicht wordt een beperking van de negatieve gevolgen beoogd door toename van de jacht, bijzondere jacht of bestrijding. Uit de tekst blijkt immers dat de WBE een verhoging van het afschot wenst (maatregel) om de negatieve gevolgen van grauwe gans/Canadese gans, namelijk de schade aan landbouwgewassen, te beperken (doel).

Gelieve in de tekst toe te lichten welke wijziging in bejagingsmethode zal toegepast worden.

In de maatregelentabel wordt in de kolom 'andere' best een onderscheid gemaakt tussen jacht, bijzondere bejaging en bestrijding.

Vos

Als beheerdoel voor de vos stelt de WBE een constante voorjaarsstand en een toename van de jaarlijkse oogst voor. Wellicht wordt een beperking van de negatieve gevolgen beoogd door toename van de jacht, bijzondere jacht of bestrijding. Uit de tekst blijkt immers dat de WBE een verhoging van het afschot wenst (maatregel) om de negatieve gevolgen van de vos, namelijk de impact ervan op het kleinwild, te beperken (doel). Het 'oogsten' van vos is hier niet van toepassing.

In de kolom 'andere' van de beheerdoelentabel wordt 'bestrijden bij overlast' vermeld. Dit lijkt echter een maatregel eerder dan een doelstelling en wordt best enkel in de maatregelentabel ondergebracht.

In de maatregelentabel wordt best een onderscheid gemaakt tussen jacht, bijzondere bejaging en bestrijding.

Verwilderde kat

Als beheerdoel voor de verwilderde kat stelt de WBE een constante voorjaarsstand voor. Wellicht wordt een beperking van de negatieve gevolgen beoogd door toename van de bestrijding.

In de beheerdoelentabel wordt een beperking van de negatieve gevolgen tot doel gesteld. In de maatregelentabel wordt evenwel niet aangegeven hoe dit zal gerealiseerd worden.

Houtduif

Als doelstelling voor houtduif wordt een constante jaarlijkse oogst beoogd. Als maatregel wordt echter een toename van het afschot aangegeven, hetgeen een toename van de jaarlijkse oogst betekent. Doel en maatregel zijn hier niet op elkaar afgestemd. Uit de tekst blijkt eveneens dat de WBE een verhoging van het afschot wenst (maatregel) om de negatieve gevolgen van de houtduif, schade aan landbouwgewassen, te beperken. Mogelijke maatregelen zijn jacht, bijzondere bejaging en bestrijding

Kraai/ekster/gaai

Als beheerdoel voor deze soorten stelt de WBE een constante voorjaarsstand voor. Wellicht wordt een beperking van de negatieve gevolgen beoogd door toename van afschot of bestrijding. Uit de maatregelentabel en de tekst blijkt immers dat de WBE o.a. een verhoging van het afschot wenst (maatregel) om de negatieve gevolgen van de kraai, namelijk de impact ervan op het kleinwild, te beperken (doel). Voor ekster wordt een bestrijding als maatregel voorgesteld.

Uit de cijfergegevens blijkt dat het afschot van gaai en ekster afneemt. In de tabel met de populatietrend van de laatste 6 jaar wordt echter een stabiele trend van de afschot aangegeven. De afschot van kraai schommelt sinds 2006, maar in de tabel met de populatietrend wordt een stijging aangegeven.

In de tekst wordt niet toegelicht welke wijziging in bejagingsmethode zal toegepast worden voor kraai en gaai.

In de maatregelentabel kan bestrijding ook vermeld worden voor kraai en gaai.

In de maatregelentabel wordt in de kolom 'andere' best een onderscheid gemaakt tussen jacht, bijzondere bejaging en bestrijding.

Spreeuw, zilvermeeuw, kokmeeuw

Uit de afschotgegevens blijkt dat spreeuw, zilvermeeuw en kokmeeuw niet bejaagd worden. In de tekst worden daarnaast geen doelstellingen en maatregelen aangegeven. Het beheerdoel 'constante voorjaarsstand' heeft in dit geval weinig zin.

CONCLUSIE

Op basis van de evaluatie van de voorgestelde doestellingen en maatregelen in het wildbeheerplan van de wildbeheereenheid Capreolus Dilsen-Stokkem komt het INBO tot volgend advies:

- De verlenging van de erkenning van de wildbeheereenheid wordt positief geadviseerd.
- De verlenging van de erkenning wordt negatief geadviseerd op basis van de hoger vermelde toelichting.
- De verlenging van de erkenning wordt positief geadviseerd, maar de hoger vermelde punten vragen extra aandacht of opheldering.

REFERENTIES

Vermeersch, G.; Anselin, A.; Devos, K. (2006). Bijzondere broedvogels in Vlaanderen in de periode 1994-2005 : populatietrends en recente status van zeldzame, kolonievormende en exotische broedvogels in Vlaanderen. Mededelingen van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, 2006(2). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek: Brussel.